

POL STOLETJA LUTK V LUTKOVNEM GLEDALIŠČU MARIBOR

S hišnim festivalom poklon najboljšim

Petdeset let bodo bodo v LGM praznovali s hišnim festivalom med 28. novembrom in 3. decembrom. Katere predstave bodo ob tej priložnosti obnovili in v delavnico katerega lutkarskega mojstra bomo lahko pokukali?

Tjaša Gajšek

Pol stoletja delovanja bodo v gledališču praznovali s hišnim festivalom, katerega začenjajo 28. novembra, na dan obletnice premiere predstave *Leteča krava*, in končujejo 3. decembra, na ta veseli dan kulture. Hišni festival, ki so ga poimenovali Pol stoletja lutkovne mladosti, bo obudil nekaj najboljših in najbolj prepoznavnih predstav gledališča in njegova vrata na široko odprl bogato zastavljenemu spremljevalnemu programu.

Poklon velikanom slovenskega lutkarstva

Po besedah direktorice in umetniške vodje **Lutkovnega gledališča Maribor Katarine Klančnik Kocutar** bodo na festivalu prikazali predstave, ki so jih še posebej zaznamovale in s katerimi so se najbolje predstavili občinstvu. "Razprli bomo pahljačo različnih form, ki jih naše gledališče goji, od predstav za otroke, tudi za najmlajše, predstav za odrasle, predstav večjega formata na velikem odru z več nastopajočimi pa vse do manjših solističnih. Izbrali smo avtorje, ki so v zadnjem desetletju ali dveh pri nas največ ustvarjali," je pred začetkom praznovanja pojasnila direktorica.

V manj kot tednu dni bo na ogled 12 predstav. Med njimi je zimezelena *Žogica Marogica*, ki je po besedah **Klančnik Kocutar** vez gledališča s tradicijo in je zato vsakič, ko jo vključijo v program, razprodana. Gre za obnovitev predstave iz leta 1994 v režiji Tineta Varla, ki je predstavo oživil že ob 40. obletnici gledališča, in z lutkami mojstra Antona Jezovška. Z izbranimi igrami se poklanjajo tudi drugim velikanom slovenskega lutkarstva. Med izbranimi predstavami so Prismuknjene zgodbe v režiji **Jelene Sitar Cvetko**, Drobtine iz mišje doline, ki jih je režirala **Nika Bezeljak**, Zlatolaska in trije medvedi, za katero je režijo in likovno podobo

prispeval **Silvan Omerzu**, Proces ali *Žalostna zgodba Josefa K.* v režiji **Matije Solca**, Buba režiserke in avtorice dramatisacije **Katje Povše**, Janko in Metka, kjer je režijo po motivih bratov Grimm prevzel **Pavel Polák**, avtorica lutk, scene in kostumov pa je še ena legendarna lutkarica **Breda Varl**, Alma, ki je avtorska predstava **Darke Erdelji**, Mali modri in mali rumeni v režiji **Mihe Goloba**, predstava Tok tok tok, ki je namenjena najmlajšim in jo je režirala **Mateja Bizjak Petit**, predstava Transport: Tovor v režiji Tina Grabnarja in Ostržek, ki ga je režiral **Matteo Spiazzi**. **Praznični prt, pod njim pa zgodbe posebnežev**

Ker celotno zgodovino gledališča beležijo na spletni strani, pa tudi iz ekoloških in praktičnih razlogov, se v gledališču niso odločili za izdajo jubilejne monografije. Bo pa okrogli jubilej gledališča na poseben način obeležila knjiga *Zgodbe izpod mize*, ki je ob tej priložnosti izšla pri Založbi Pivec. Ilustrirana knjiga za otroke s priročnikom o zanimivostih iz sveta lutk in njihovi izdelavi je skupno delo pisateljice **Maše Ogrizek** in ilustratorke, scenografke in lutkovne režiserke **Darke Erdelji**. Knjiga je hibrid med leposlovjem in lutkovnim priročnikom, ki na preprost način otroke uči osnove sestavljanja lutk in tudi, kako lutko voditi. Po besedah Erdelji je knjiga hommage lutkarstvu. "Z lutkami živim že vse življenje. Skupaj z domišljijo mi pomenijo največ. Maša Ogrizek je genialna pisateljica in skupaj sva zbrali zgodbe posebnežev, ki se zberejo za veliko mizo. Vsak ima svojo specifikko, ki je vezana na točno določen tip lutke," je pojasnila Erdelji.

Odgovorna urednica Založbe Pivec **Milena Pivec** je o vsebini knjige razkrila: "Kadar praznujemo, na mizo pogrneto praznični prt. Glavna junakinja zgodbe gospa Nagy tak prt zmeraj pogrne čez dve mizi, okrog teh miz in pod njima pa se dogajajo velike čarov-

nije. V devet zgodb so vpleteni različni junaki iz življenja gledališča, umetnosti, kabareta." Kot je še dejala, je ilustratorka Erdelji iz zgodbe že zvezla prt, mogoče ga bo videti na predstavitvi knjige 29. novembra v Sodnem stolpu.

Delavnica, v kateri je nastalo tisoče lutk

V času hišnega festivala bo drugi rojstni dan praznoval tudi Lutkovni muzej Maribor. Ob drugi obletnici bodo muzej razširili z odprtjem delavnice mojstra Antona Jezovška, s katero bodo v glavni stavbi gledališča poustvarili duh Jezovškove delavnice in se poklonili lutkovnemu mojstru. Kipar in rezbar je namreč živel na Slomškovem trgu, kjer je imel v pritličnem stanovanju svojo delavnico, v kateri je ustvaril tisoče lutk. Kot je pojasnila direktorica **Klančnik Kocutar**, je bilo lani stanovanje prodano, mojstrov sin **Janko Jezovšek** pa je gledališču podaril številne predmete, povezane z očetovo lutkovno delavnico: mizarsko mizo, orodja, pohištvo.

Obletnico obeležujeta še dve razstavi. Prva med njima, razstava Zverinice v slikah in lutkah, ki je nastala v sodelovanju z Umetnostno galerijo Maribor in Mariborsko knjižnico, je že odprta. Razstavo, ki se ukvarja z živalmi, ki jih najdemo v prostorih gledališča in v umetniških delih razstave UGM Spekter, so v kleti Minoritske cerkve pripravile **Katarina Klančnik Kocutar**, **Breda Kolar Sluga** in **Zdenka Gajser**.

Na zadnji festivalski dan, 3. decembra, pa bo odprta razstava Lutkovni zverinjak obišče Trafiko, ki so jo v gledališču pripravili v sodelovanju z Društvom Trafika. Razstava bo popeljala skozi zgodovino logotipov lutkovnega gledališča, vse od lutkovnega petelina, svetlobnega zajčka, ki je logotip še danes, mačka, ki je bil nekoč prepoznaven logotip za Poletni lutkovni festival, vse dokler ga ni zamenjala žirafa, pa pajka, ki predstavlja Lutkovni muzej ...

Kot pojasnjuje direktorica in ume-

tniška vodja gledališča, se zverinice v imenih obeh razstav niso znašle po naključju. Gre seveda za zverinice iz legendarne lutkovne serije Zverinice iz Rezije, ki so za RTV Slovenija nastajale v režiji Tineta Varla in Marjana Cigliča ter v likovni podobi Brede Varl iz 70-ih let prejšnjega stoletja, in jih je otrokom približala tudi prepoznavna melodija.

Del praznovanja sta tudi prostorska intervencija na oknih gledališča Marogice avtoric **Manice Musil** in **Teje Lozar**, ki sta z vrtčevskimi in osnovnošolskimi otroki iz recikliranih materialov izdelali 2500 marogic, ter nova svetlobna instalacija **Gašperja Bohinca** v Minoritski cerkvi z naslovom Fragmenti prostora, ki bo premierno prikazana 28. novembra, nato pa s ponovitvami vsak petek in soboto do konca decembra.

**V manj kot tednu dni
bo na ogled 12 predstav,
med njimi številne
zimzelene**

Drugo profesionalno lutkovno gledališče v Sloveniji

Lutkovno gledališče Maribor je bilo kot drugo profesionalno lutkovno gledališče v Sloveniji ustanovljeno 8. decembra 1973 z združitvijo dveh ljubiteljskih lutkovnih gledališč v mestu - Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor in Malega gledališča lutk DPD Svoboda Pobrežje. Prva predstava Leteča krava je bila delo režiserja Bojana Čebulja, ki je bil tudi prvi direktor LGM. Gledališče ima v svojem arhivu okoli 240 lutkovnih predstav.

Gledališče je delovalo v prvem nadstropju zgradbe Mariborske knjižnice na Rotovškem trgu, jeseni 2010 pa se je preselilo v prenovljeno stavbo minoritskega samostana na Lentu.

Poletni lutkovni pristan Foto: Boštjan Lah

Od leve proti desni: sodelavka za odnose z javnostmi LGM Špela Hren Juhart, direktorica in umetniška vodja LGM **Katarina Klančnik Kocutar**, odgovorna urednica Založbe Pivec Milena Pivec, ilustratorka in scenografka Darka Erdelji in vodja kulturne četrti Minoriti Ksenija Repina Foto: Boštjan Lah

Lutkovni muzej bodo ob njegovem drugem rojstnem dnevu razširili z odprtjem delavnice mojstra Antona Jezovška. Foto: Andrej Petelinsek

Ilustrirana knjiga za otroke s priročnikom o zanimivostih iz sveta lutk in njihovih izdelavi je skupno delo pisateljice Maše Ogrizek in ilustratorke, scenografke in lutkovne režiserke Darke Erdelji. Foto: Boštjan Lah